

Mirosław Matyjaszczyk

"Podstawowe pojęcia
zawodoznawstwa", red. nauk.
Kazimierz M. Czarnecki, Sosnowiec
2008 : [recenzja]

Problemy Profesjologii nr 2, 187-188

2007

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Mirosław Matyjaszczyk

Recenzja książki:

Kazimierz M. Czarnecki (redakcja naukowa),
Podstawowe pojęcia zawodoznawstwa

Oficyna Wydawnicza „Humanitas”, Sosnowiec 2008

Z początkiem 2008 roku ukazała się praca zbiorowa pod redakcją naukową Kazimierza M. Czarneckiego, w której została zaprezentowana w sposób oryginalny, zarówno w zakresie treści jak i formy, problematyka zawodoznawcza. „Podstawowe pojęcia zawodoznawstwa” nie jest encyklopedycznym zestawieniem pojęć i ich definicji, jakby można było mylnie zinterpretować tytuł opracowania. Jest to monografia licząca 245 stron tekstu przedstawionego w 10 rozdziałach. Jest ona rezultatem pracy pięciu autorów przedstawiających problematykę zawodoznawstwa zarówno w ujęciu teoretycznych rozważań jak i własnych empirycznych postrzeżeń.

Współautorzy „Podstawowych pojęć zawodoznawstwa” zaproponowali, jak napisał w „Wprowadzeniu” redaktor naukowy opracowania, pracę, w której przedstawili własny punkt widzenia dotyczący nowej dziedziny wiedzy o zawodach i zawodowej pracy ludzi. Przedstawiono w niej hipotetyczny (teoretyczny) model zawodoznawstwa, obejmujący: zawód i pracę zawodową człowieka; narzędzia zawodowej pracy człowieka; materiały zawodowej pracy człowieka i wytwory zawodowej pracy człowieka.

Zawodoznawstwo - jako dziedzina wiedzy należy do najnowszych dyscyplin wprowadzanych w niektórych uczelniach wyższych, jako przedmiot kształcenia, zwłaszcza pedagogów pracy czy doradców zawodowych. Choć problem ujmowania charakteru pracy ludzkiej w funkcjonalne nazewnictwo jest znany niemalże od początku ubiegłego wieku, to „...problematyka zawodoznawstwa i opartego na nim poradnictwa zawodowego znajduje się u nas jeszcze w fazie wstępnego rozwoju” – T.W. Nowacki: Zawodoznawstwo, 1999. Mimo, że na rynku wydawniczym ukazały się różne publikacje i opracowania poruszające tą problematykę, jak np. wymieniona powyżej, to za słowami prof. dra hab. Bogusława Pietrulewiczka można stwierdzić, że niniejsze opracowanie pod red. K. Czarneckiego jest szczególnie interesujące, ale przede wszystkim trafnie odpowiada na zapotrzebowanie na ten zakres wiedzy dla szerokiego kręgu zainteresowanych.

Rozdziały pracy:

- Podstawowe pojęcia zawodoznawstwa (K. M. Czarnecki)
- Zawodoznawstwo jako dziedzina wiedzy naukowej (K. M. Czarnecki)
- Klasyfikacje zawodów (F. Szlosek)
- Zawód i praca człowieka (K. M. Czarnecki, S. Czygier)
- Narzędzia zawodowej pracy człowieka (P. Kowolik)
- Materiały zawodowej pracy człowieka (P. Kowolik)
- Wytwory zawodowej pracy człowieka (E. Gondzik)

- Zawodoznawstwo utylitarne- poradnictwo i orientacja zawodowa (P. Kowolik)

- Zawodowy rozwój człowieka (K. M. Czarnecki)

- Zawodoznawcza orientacja dzieci – wyniki badań (K. M. Czarnecki)

stanowią logiczny układ treściowy. Rozdział pierwszy, w którym przedstawiono definicje podstawowych pojęć zawodoznawstwa, jakich trudno doszukać się w liczących się encyklopediach czy słownikach oraz rozdział drugi, w którym szeroko zostały omówione pojęcia zawodoznawstwa jako dziedziny wiedzy naukowej, stanowią wprowadzenie do całokształtu treściowej zawartości „Podstawowych pojęć zawodoznawstwa”. Cztery merytoryczne problemy zawodoznawstwa:

- zawód i praca człowieka,

- narzędzia zawodowej pracy człowieka,

- materiały zawodowej pracy człowieka,

- wytwory zawodowej pracy człowieka,

zostały zarówno analitycznie jak i syntetycznie omówione w następnych rozdziałach przy wsparciu materiałem źródłowym, którego bogaty wykaz znajduje się w części bibliograficznej.

Oddana do rąk czytelnika książka „Podstawowe pojęcia zawodoznawstwa” z pewnością nie wyczerpuje całości problematyki związanej z ogólnie pojętą pracą człowieka, ale na pewno wykracza poza dotychczasowe widzenie omawianej problematyki. Choć sami Autorzy proponują, aby traktować ją, przede wszystkim, jako skrypt-podręcznik dla studentów pedagogiki, psychologii i socjologii, specjalizujących się w doradztwie zawodowym, to autor niniejszej recenzji uważa, że praca ma znaczące walory poznawcze i praktyczne. Godne jest polecenie jej lektury pracownikom urzędów pracy, ośrodków kształcenia jak również wszystkim tym, którzy kreują model zawodowy pracownika lub w tym zakresie doradzają. Prezentowana publikacja z pewnością wpisuje się w najnowsze trendy związane z poradnictwem zawodowym oraz odpowiada na oczekiwania szerokiej grupy innych odbiorców np. pracujących z młodzieżą lub samodzielnie planujących własną karierę zawodową.